

**ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงาน
ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2***

**RELATIONSHIP BETWEEN ADMINISTRATIVE SKILLS OF EDUCATIONAL INSTITUTION
ADMINISTRATORS AND OPERATIONS ACCORDING TO THE EDUCATIONAL QUALITY
ASSURANCE SYSTEM WITHIN EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF SCHOOLS UNDER
THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 2**

พรปวีณ์ กาสา*, วัสสิกา รุมาคม, จิตยาภรณ์ เชาวรากุล

Phornpavee Kasa*, Vassiga Rumakhom, Jitiyaporn Chaowarakul

วิทยาลัยนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

College of Educational Innovation, Saint John's University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: phornpavee2511@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2) เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นข้าราชการครู จำนวน 378 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีทักษะการบริหารในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านเทคนิค มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.01$) และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.53$) 2) การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.22$) และการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.13$) และ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r = 0.819$)

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร, การบริหารสถานศึกษา, ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

* Received October 19, 2024; Revised December 19, 2024; Accepted December 26, 2024

Abstract

The objectives of this research were 1) To study administrative skills of educational institution administrators of schools under the Secondary Education Service Area Office Bangkok 2 2) To study operations according to the educational quality assurance system within educational institutions of schools under the Secondary Education Service Area Office Bangkok 2 and 3) To study relationship between administrative skills of educational institution administrators of schools under the Secondary Education Service Area Office Bangkok 2. This is a quantitative research study using simple random sampling to obtain a sample group of 378 teachers. A questionnaire was used as a data collection tool, and the data were analyzed using statistical methods including frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient. The results have shown as followed, 1) Administrative skills of educational institution administrators of schools under the Secondary Education Service Area Office Bangkok 2 were at a moderate level ($\bar{x} = 3.49$). When considering individual aspects, the technical skills had the highest average ($\bar{x} = 4.01$), while human skills had the lowest average ($\bar{x} = 2.53$); 2) Operations according to the educational quality assurance system within educational institutions of schools under the Secondary Education Service Area Office Bangkok 2 was generally at a high level ($\bar{x} = 4.19$). Among the individual aspects, the development of educational management plans aimed at quality according to educational standards had the highest average ($\bar{x} = 4.22$), while the evaluation and inspection of the quality of education within schools had the lowest average ($\bar{x} = 4.13$); and 3) There was a very strong positive correlation ($r = 0.819$) between the management skills of school administrators and the implementation of the internal quality assurance system in schools under the Bangkok Metropolitan Secondary Educational Service Area Office, District 2.

Keywords: Administrative Skills, Educational Administration, Educational Quality Assurance System

บทนำ

ความท้าทายของโลกศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจ และสังคมโลก อันเนื่องมาจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) ทำให้โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งทำให้เป็นโลกที่ไร้พรมแดน และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สามารถเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายดังกล่าวจึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง (พรทิพย์ หอมแก้ว, 2564) การศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคนให้สามารถพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้อย่างเต็มที่ สามารถปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (พรทิพย์ หอมแก้ว, 2564)

การพัฒนาศักยภาพการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง แต่ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคลากรที่สำคัญในการดำเนินงานบริหารโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารที่เหมาะสมจะส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการวางแผน การจัดการ และการประเมินผล เพื่อให้ภารกิจบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (ศรัญญา น้อยพินาย, 2562) คุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่สะท้อน

ถึงคุณภาพของคนที่เป็ผลผลิตของการจัดการศึกษา (ธีรวิ ทองเจือ และปรีดี ทุมเมฆ, 2560) นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพยังมีความสำคัญต่อการสร้างความเชื่อมั่นในระบบการศึกษา ซึ่งจะช่วยเพิ่มความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในและนอกสถานศึกษา (ลดาวลย์ ตั้งมั่น, 2561) การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ในส่วนของโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้มีการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ยังคงพบจุดที่ต้องพัฒนา อันเป็นผลจากการดำเนินงานดังกล่าว โดยจากการสังเคราะห์รายงานประจำปี 2565 พบจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา ทั้งด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2, 2566) ซึ่งการที่จะพัฒนาการดำเนินงานตามการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานั้น จำเป็นต้องอาศัยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และส่งผลต่อการดำเนินงานภายใต้ระบบประกันคุณภาพ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา รวมถึงคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียน แล้วสร้างแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ แปลความหมาย สรุป และเสนอผลการวิจัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 6,020 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในปีการศึกษา 2566 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางของ Taro Yamanae ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนตัวอย่าง 378 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลากในการเลือกตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 1 ชุด มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ข้อคำถาม ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน เพศอายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อมูลการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา รวบรวมข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และตัวแปรทุกตัวตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบรูปแบบ ความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด และความเหมาะสมของภาษา และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามในแบบสอบถามโดยการนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence/IOC) ซึ่งค่า IOC ของข้อคำถามทุกข้อมีค่าระหว่าง 0.60 - 1.00

นำแบบสอบถามที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับข้าราชการครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของข้อคำถามด้านทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 = 0.976 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคของข้อคำถามด้านการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 = 0.975

จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสือจากวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในการเก็บข้อมูลจากข้าราชการครูของโรงเรียนในสังกัด และดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล โดยผ่านระบบออนไลน์ และขอข้อมูลตอบกลับภายใน 15 วัน หลังจากที่ได้แจกแบบสอบถาม นำแบบสอบถามมาพิจารณาตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องสมบูรณ์ จนได้จำนวนแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 378 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยแบ่งระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson Correlation)

ผลการวิจัย

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ทักษะด้านความรู้ความคิด	3.96	0.77	มาก	3
2. ทักษะด้านเทคนิค	4.01	0.81	มาก	1
3. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน	3.98	0.77	มาก	2
4. ทักษะด้านมนุษย	2.53	0.46	ปานกลาง	5
5. ทักษะด้านมโนภาพ	3.93	0.76	มาก	4
ภาพรวม	3.49	0.60	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีทักษะการบริหารในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการบริหารด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.81) อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.77) อยู่ในระดับมาก ทักษะด้านความรู้ความคิด ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.77) อยู่ในระดับมาก ทักษะด้านมโนภาพ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.76) อยู่ในระดับมาก และทักษะด้านมนุษย ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.46) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.17	0.73	มาก	5
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.22	0.67	มาก	1

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 (ต่อ)

3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.18	0.68	มาก	4
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.13	0.71	มาก	6
5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.19	0.72	มาก	3
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.22	0.71	มาก	2
รวม	4.19	0.69	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.67) อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.71) อยู่ในระดับมาก การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.72) อยู่ในระดับมาก การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.68) อยู่ในระดับมาก การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.73) อยู่ในระดับมาก และการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.71) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทิศทางที่เป็นบวก อยู่ในระดับสูงมาก

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 (n = 378)

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y _{total}
X ₁	0.719**	0.702**	0.748**	0.765**	0.745**	0.688**	0.740**
X ₂	0.847**	0.839**	0.865**	0.860**	0.862**	0.841**	0.869**
X ₃	0.760**	0.754**	0.811**	0.824**	0.762**	0.768**	0.791**
X ₄	0.467**	0.435**	0.435**	0.460**	0.434**	0.425**	0.451**
X ₅	0.868**	0.839**	0.892**	0.902**	0.849**	0.830**	0.877**
X _{total}	0.805**	0.785**	0.823**	0.836**	0.804**	0.782**	0.819**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม (X_{total}) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 (Y_{total}) ในภาพรวม ในระดับสูงมาก (r = 0.819) โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากกับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y₁) (r = 0.805) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y₃) (r = 0.823) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

(Y₄) (r = 0.836) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (Y₅) (r = 0.804) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (Y₂) (r = 0.785) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Y₆) (r = 0.782)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีทักษะการบริหารในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ให้การดูแลเป็นพี่เลี้ยง (Coach) กำกับ ติดตามผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัด 2 - 3 ครั้งต่อภาคการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถให้ข้อมูลแก่ผู้ตรวจเยี่ยม อีกทั้งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีที่ตั้งอยู่ใกล้กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ส่งผลให้ผู้บริหารมีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสาร นโยบาย การตรวจเยี่ยม การนิเทศ กำกับติดตามอย่างใกล้ชิด แต่มีข้อจำกัด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นผู้บริหารที่สอบเข้ารับตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในขณะที่ยังมีอายุน้อย มีประสบการณ์ในการบริหารงานน้อย และยังต้องพัฒนาทักษะและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาเพิ่มเติมเพื่อประสิทธิผลในการบริหารให้อยู่ในระดับที่สูง ดังที่ จงดี เพชรสังคุณ และจุฬาพรพรรณ ณะแพทย์ ที่กล่าวว่า ทักษะที่จำเป็นของผู้บริหารถือได้ว่าเป็นกระบวนการใช้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และการบริหารงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทักษะตนเองให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีศักยภาพ คุณภาพ โดยต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ใฝ่ เรียนรู้อยู่เสมอ มีความสามารถ มีความ เข้าใจ มีทักษะในเชิงการบริหารงานเป็นอย่างดี (จงดี เพชรสังคุณ และจุฬาพรพรรณ ณะแพทย์, 2563)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาด้านเทคนิคมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นผู้บริหารที่สอบเข้ารับตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในขณะที่ยังมีอายุน้อย ทำให้ผู้บริหารกลุ่มดังกล่าวเป็นผู้บริหารยุคใหม่ที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการสืบค้น สื่อสาร และสร้างการเรียนรู้ ต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ดี มีทักษะในการใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ อาทิ Line, Zoom, Microsoft Teams เป็นต้น ซึ่งทักษะดังกล่าวมีความจำเป็นต่อความสำเร็จในการบริหาร สอดคล้องกับแนวคิดของ จงดี เพชรสังคุณ และจุฬาพรพรรณ ณะแพทย์ ที่กล่าวว่า ทักษะทางเทคนิคเป็นทักษะการใช้ความรู้ กระบวนการ และเครื่องมือที่จำเป็นในการดำเนินงานเพื่อให้งานสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่เกิดจากประสบการณ์ การศึกษา การฝึกอบรม และการกระทำที่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน (จงดี เพชรสังคุณ และจุฬาพรพรรณ ณะแพทย์, 2563) รวมทั้งสามารถแนะนำ ชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ เป็นทักษะในการจัดหัววัสดุ อุปกรณ์มาใช้ในการบริหารได้เหมาะสมกับสภาพของหน่วยงาน การใช้แผนปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือการบริหารงาน การนำเทคนิคกระบวนการบริหารมาประยุกต์ใช้ การสื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายทั้งการพูดและการเขียน ใช้วิธีประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบ และใช้เทคนิคการพัฒนางานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนภัทร เทพสถิตย์ ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมจะอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านการตัดสินใจ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้าน การบริหารเวลา และทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก คือ ทักษะด้านการวินิจฉัย (ธนภัทร เทพสถิตย์, 2565)

2. การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ทั้ง 3 มาตรฐานและทุกประเด็นพิจารณาชัดเจนขึ้น อีกทั้งโรงเรียนทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบที่สี่ ทุกโรงเรียนเรียบร้อยแล้ว ทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีประสบการณ์ในการเตรียมตัวเก็บเอกสาร หลักฐาน ร่องรอย ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อาทิ เพิ่มข้อมูลโครงการ กิจกรรม ความสำเร็จของโครงการ กิจกรรม คลิปวิดีโอการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 3 มาตรฐาน ทั้งนี้ยังได้รับคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์ประจำโรงเรียนอยู่เสมอ ในการเตรียมรับการประเมินจากคณะกรรมการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ดำเนินงานดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กล่าวว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษา ที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนา และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้น สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลดาวัลย์ ตั้งมั่น ที่ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก (ลดาวัลย์ ตั้งมั่น, 2561)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านการ จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ให้ความสำคัญและได้ตั้งเป้าหมาย (Target) วิสัยทัศน์ (Vision) กลยุทธ์ (Strategy) พันธกิจ (Mission) และเป้าประสงค์ (Goal) ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งได้มีการวางแผนในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาระยะ 3 - 5 ปี ด้วยหลักการคุณภาพของ Deming (PDCA) โดยมีการประชุมคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษามีส่วนร่วม และได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาหะมะบาอรี มาซอ ที่ศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่

มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสำหรับด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน (มาหะมะบาคอรี มาขอ, 2564) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีบทบาทในการกำกับติดตามผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นระยะ ๆ ตั้งแต่ ระยะแรกคือได้ศึกษาข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้ง 3 มาตรฐานของรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา แล้วนำมาตั้งเป็นค่าเป้าหมายและประกาศเป็นค่าเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาปัจจุบัน ระยะที่สองเป็นระยะของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาในการจัดโครงการ กิจกรรม ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาลงสู่ผู้เรียน และระยะที่สามเป็นระยะที่มีการติดตามประเมินผลการจัดโครงการ กิจกรรม ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ประกาศไว้เมื่อต้นปีการศึกษา ทั้งนี้ ครู บุคลากรทางการศึกษา มีบทบาทและมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ กิจกรรม และเป็นผู้ที่มีส่วนในการประเมินผลของการพัฒนาทุกคน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มยุรี วรวรรณ ที่ศึกษาและพัฒนาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม พบว่า การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (มยุรี วรวรรณ, 2563)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางที่เป็นบวก อยู่ในระดับสูงมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการบริหาร เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ย่อมมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล เข้าใจบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การวางแผนกลยุทธ์ มีการบริหารจัดการที่ดีในด้านทรัพยากรบุคคลงบประมาณ การจัดหาและสามารถใช้ประโยชน์จากวัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า เข้าใจกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พร้อมทั้งเป็นผู้สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ดำเนินการ ปฏิบัติโครงการ/กิจกรรม ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่เสมอ และสามารถสรุปผลการดำเนินงานในโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน จึงกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีทักษะการบริหารที่ดีจะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของพรทิพย์ หอมแก้ว ที่กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะการที่ผู้บริหารจะจัดการศึกษาประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เข้าใจในหลักบริหารหรือการจัดการ ตลอดจนมีทักษะการบริหาร ดังนั้น ทักษะของผู้บริหารจึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานขององค์กร (พรทิพย์ หอมแก้ว, 2564) ดังผลการวิจัยของ ธนพัฒน์ อภัยโส และคณะ ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับสูง กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ธนพัฒน์ อภัยโส และคณะ, 2558) และผลการวิจัยของ ชนิตา พลายแก้ว ที่ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐาน การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางถึงระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ชนิตา พลายแก้ว, 2562)

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สรุป ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีทักษะการบริหารในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยทักษะด้านเทคนิคมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเพิ่มการเสริมแรงทางบวกโดยการให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่เสมอ อาทิ การสร้างแรงจูงใจในการจัดการเรียนการสอนด้วยการให้การนิเทศ ติดตามแบบกัลยาณมิตร มอบเกียรติบัตรให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโอกาสต่าง ๆ 2) การมอบหมายงานในการปฏิบัติหน้าที่ให้ตรงกับความสามารถและความถนัด คำนึงถึงความเหมาะสมของภาระงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรกระจายงานให้ทั่วถึงตามความรู้ความสามารถความถนัดของแต่ละบุคคล และให้งานที่มอบหมายนั้นไม่กระจุกอยู่ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง 3) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรใช้การสื่อสารสองทาง เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าใจในข้อมูลที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการจะสื่อสารและผลลัพธ์ที่ต้องการอย่างชัดเจน มีขั้นตอนในการทำงานให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเข้าใจในลำดับการทำงานที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาควรมีการกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและออกแบบสร้างเครื่องมือการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ที่สามารถสะท้อนผลถึงประเด็นพิจารณาและระดับคุณภาพของแต่ละประเด็นให้ครบถ้วน ครอบคลุมประเด็นการประเมิน อาทิ นักเรียน ครูบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ข้อมูลจากโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นต้น 5) ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องจัดประชุม เพื่อออกคำสั่ง มอบหมายงานให้แก่ผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ประชุมชี้แจงรูปแบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เกิดความเข้าใจตรงกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และ 7) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ สามารถกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาได้ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา พัฒนาความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ การบริหารจัดการที่ดีในด้านทรัพยากรบุคคล งบประมาณ การจัดหาและสามารถใช้ประโยชน์จากวัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า

เอกสารอ้างอิง

- จงดี เพชรสังคุณ และจุฬาพรรณภรณ์ ธนะแพทย์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับความสุขในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ชนิตา พลายแก้ว. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐาน. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ธนวัฒน์ อภัยโส และคณะ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกระบวนการ PDCA ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 5(2), 41-51.
- ธนภัทร เทพสถิตย์. (2565). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีรวิ ทองเจือ และปรีดี ทุมเมฆ. (2560). แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21: มิติด้านการศึกษา. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 5(3), 389-403.
- พรทิพย์ หอมแก้ว. (2564). ทักษะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครปฐม. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มยุรี วรวรรณ. (2563). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาหะมะบาคอรี มาซอ. (2564). การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ลดาวลย์ ตั้งมั่น. (2561). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศรัญญา น้อยพิมาย. (2562). ทักษะการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏธัญบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. (2566). รายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.